

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum ordo sacer sit impedimentum dirimens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

uit; sed nõ posse inter eos ius matrimonij conitare. Secundo, quia iubet eos excommunicari; nempe, quia in peccato manent donec separentur. Tertio, quia Concilium Triburienſe can. 23. allegat hunc Canonem, vt probet non esse verum matrimonij, quod post votũ ſolemne contrahitur. Concilium Toletanũ IV. ante annos 930. can. 51. iubet Monachos, qui vxores acceperunt, reduci in monasterium, & pœnitentiã deputari. Concil. Turonicũ can. 16. iubet Monachũ, qui vxorem duxerit, etiam auxilio iudicis ſecularis ab ea ſeparari. Idẽ ſaxit Concil. Foroiuſienſe de ſacris Virginitibus. Denique Concilium Tridentinum ſeſſ. 24. can. 9. *Si quis dixerit Clericos in ſacris Ordinibus cõſtitutos, vel Regulares caſtitem regulariter profeſſos, poſſe validẽ matrimonium contrahere, contractũque validum eſſe, non obſtante lege Eccleſiaſtica, vel voto; anathema ſit.*

Triburienſe.

Toletanum IV.

Turonicam.

Foroiuſienſe. Tridentinum.

146 Pontifices.

Siricius.

Innocentius I.

Gregor. I.

147 Patres. Cyprian.

Baſilius.

Ambroſ.

Probatur Secundo; Ex Pontificibus. Siricius Papa epiſt. 1. c. 6. iubet Monachos & Virgines ſacras, ſi matrimonium contraxerint, excommunicari, & perpetuõ in carceribus pœnitentiã agere. Innocentius I. epiſt. 2. c. 12. dicit eam, que velum ſacrum accepit, & poſteã nupſit, non poſſe admitti ad pœnitentiã, niſi ſeparetur. Gregorius I. lib. 1. Epiſtolarum, epiſt. 40. dicit Monachos, qui vxores duxerunt, ſeparandos eſſe à coniugibus, & ad monaſteria reducendos. Poſteriorum Pontificũ decreta vide in Tit. *Qui Clerici vel vouentes.* & Cap. *Memimus.* & Cap. *Inſinuate.* & Clementina *De cõſanguinitate & aſſinitate*, vbi excommunicantur Clerici, Monachi, & Monachæ nuptias contrahentes.

Probatur Tertio; Ex Patribus. Cyprianus lib. 1. epiſt. 11. vocat matrimonium ſacrarum virginũ, *inceſtam coniunctionẽ*; & vocat illas *adulteras Chriſti*. ſentit ergo non eſſe matrimonium. Baſilius lib. de Virginitate paulõ poſt medium, dicit virginẽ ſacram, qua Deo virginitatem profeſſa eſt, per nullam legem dici poſſe vxorem eius, cui ſe, deſerto ſponſo Chriſto, libidine incitata coniunxit. Ambroſius lib. ad Virginem lapſam: *Que ſe ſpondit Chriſto, & ſacrum velamen accepit, iam nupſit; & ſi voluerit habere communi lege coniugij, adulterium perpetrat.* Idem docent alij Patres.

DVBIVM II.

Vtrum votum ſolemne Caſtitalis hanc vim dirimendi matrimonij habeat Iure diuino, an dumtaxat Eccleſiaſtico?

148 Quidam adſcribunt Iuri diuino.

Multi exiſtunt habere Iure diuino. Diuus Thomas q. 55. a. 2. Bonauentura, Richardus, Durandus, Dom. Soto diſt. 38. Fundamentum ipſorum eſt: Quia votum ſolemne eſt traditio ſui in poteſtatem Chriſti, quam traditionem Chriſtus per Eccleſiam acceptat. Quõ ſit, vt ille non ampliũ habeat ſui corporis poteſtatem, ſicut nec is qui ſe coniugi tradidit per matrimonium. Vnde inferunt Pontificem in ſolemni voto non poſſe diſpenſare.

Verius eſt id eſſe ex Iure Eccleſiaſtico.

Sed longẽ verius eſt, votum ſolemne hanc vim habere ex ſola Eccleſiaſtica conſtitutione. Eſt communis ſententia Canonistarum teſte Panormitano in Capitulum *Rurſus*, Qui Clerici vel vouentes. Scoti diſt. 36. & 38. Paludani diſt. 38. qu. 1. art. 2. & qu. 4. Caictani 2. 2. quaſt. 88. art. 7. & multorum hoc tempore.

149

Probatur Primõ: Quia ſolemnitas voti ſola

Eccleſiaſtica inſtitutione inuenta eſt; vt ait Bonifacius VIII. Capitulo *Quod votum.* & Greg. XIII. in conſtit. *Aſcendente Domino*. Atqui ſolemnitas voti continentij in hoc cõſiſtit, quod homo ſe ita Deo conſecret: & tradat per illud, vt nullo modo ad matrimonij ſtatum ſit habilis: ergo ſi ſolemnitas eſt ex ſola Eccleſiaſtica conſtitutione, etiam vis dirimendi matrimonij, que eſt in illo voto, ex Eccleſiaſtica conſtitutione erit.

Probatur Secundo: Quia non ideõ votum ſolemne dirimit, quõd ſit traditio ſui; vt ipſi volunt: nam etiam votũ ſimplex caſtitalis eſt traditio ſui, præſertim dum accèptatur à Prælato: non enim eſt promiſſio de futuro, ſed donatio de præſenti, que hęc non differt à traditione. Promittere enim caſtitem, eſt ex hoc tempore omne commercium carnale repudiare, ſumque corpus Chriſto conſecrare. Vnde iſdem verbis votum ſimplex ſit, quibus ſolemne.

Probatur Tertio: Quia votum ſolemne, quõd emittunt ordinandi, eſt etiam traditio ſui; & tamẽ non dirimit Iure diuino matrimonium, vt ipſi ſaſtentur, ſed tantũ Eccleſiaſtico: vnde concedunt Pontificem in eo poſſe diſpenſare: ergo fundamentũ ipſorum deſtruitur: nempe votum ſolemne ideõ iure diuino matrimonium dirimere, quõd ſit traditio ſui. Reſpondet Dom. Sotus Pontificẽ ideõ poſſe diſpenſare in voto ſolemni ſacrorum Ordinum, quõd hoc votum non ſit Iure diuino annexum Ordini ſacro, ſed ſolum Eccleſiaſtica præcepto: Votum autem ſolemne caſtitalis Regularium, ſit iure diuino ſtatu Regularium annexum. Sed hinc ſolum ſequitur, Pontificem poſſe diſpenſare, vt aliquis ſit Sacerdos, qui caſtitem nõ voueat; non autem, vt poſſit eſſe Religioſus ſine hoc voto: non autem ſequitur, Pontificem non poſſe diſpenſare in voto iſtius hominis, quo Religioſus eſt, (eſt tunc Religioſus eſſe deſinat) ſicut poteſt diſpenſare in voto Sacerdotis. Si enim in hoc poteſt, cur non etiam in illo? cum vtrumque ſit votũ ſolemne, vtrumque ſit traditio ſui, vtrumque ab Eccleſia ſit acceptatum.

Nec obſtat Capit. *Cũ ad monaſterium*, de ſtatu Monachorum, vbi dicitur, *Cuſtodia caſtraris aded eſt annexa regula monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex poſſit licentiã indulgere*: hoc enim intelligendum eſt de eo, qui manet Monachus, retinetq; monachalem ſtatum. Fieri enim nequit, vt talis nõ teneatur ad caſtitem. Mirum eſt Sotum hoc Capitulum pro ſe adducere, cum idem ibidem dicatur de abdicatione proprietatis: & tamen ipſe ſepẽ docet, Monachum ſi fiat Epiſcopus, vel e monaſterio ob ſua delicta expellatur, non teneri ampliũ ſeruare paupertatem. Vide illum lib. 10. de luſtitia, quaſt. 5. art. 7.

Denique fieri poteſt Pontificis cõſtitutione, vt etiam votum ſimplex matrimonium dirimat. Patet ex Conſtit. Gregorij XIII. *Aſcendente Domino*. Vnde ſequitur etiam votum ſolemne ex eadẽ conſtitutione vim dirimendi matrimonij habere.

DVBIVM III.

Vtrum Ordo ſacer ſit impedimentũ dirimens?

Reſpondeo: Ordo ſacer eſt impedimentum dirimens matrimonium, idque certa fide tenendum: nam expreſſe deſinitur in Concilio Tridentino, ſeſſ. 24. can. 9. Probatur ex decreto Calliſti I.

Quid, & vnde ſolentur voti conſtitutiones.

150 Non ex eo dirimit, quõd ſit traditio ſui.

An Papa in voto ſolemni Religioſis poſſit diſpenſare.

151

152 Dirimere, eſt de fide.

circa

circa annū Domini 320. habetur Can. Presbyteris, dist. 27. Presbyteris, inquit, Diaconibus, & Subdiaconibus, & Monachis concubinas habere, seu matrimonia contrahere, penitus interdicitur: contracta quoque matrimonia ab huiusmodi personis, disungi, & personas ad penitentiam redigi iuxta sacrorum Canonum definitionem indicimus. Et ex Concilio Toletano 2. can. 1. circa annum 534. Cauendum est his, scilicet Presbyteris, Diaconibus & Subdiaconibus, ne quando sue sponsionis immemores, ad terrenas nuptias ultra recurrant. Quod si forte fecerint, vt sacrilegij rei ab Ecclesia habeantur extranei. Hieron. lib. 1. contra Iovinianū: Certè confiteris non posse esse Episcopū, qui in Episcopatu liberos faciat. Alioquin si inuentus fuerit, non quasi vir tenebitur, sed quasi adulter damnabitur.

Hinc patet, iam inde ab initio Ecclesiæ hoc impedimentum fuisse; idque meritissimò: quia sacer Ordo requirit animum valde purum, cælestē, & quasi Angelicū; ob sublimitatem tanti ministerij; vt inter cæteros docet Chrysostomus tum alibi, tum lib. 3. de Sacerdotio. Matrimonium autē deprimit illum ad voluptates carnales & brutales, variisque sollicitudines, & terrenas cupiditates: quæ omnia maximè repugnant animi puritati & tranquillitati.

DVBIVM IV.

Vtrum Ordo sacer dirimat matrimonium ratione sui, an solum ratione voti solemnitis adiuncti?

Suppono continentiam annexam fuisse Ordini sacro iam inde ab exordio Ecclesiæ; vt patet ex epist. ad Titum c. 1. v. 8. Oportet Episcopum esse continentem, nempe ab vxorijis amplexibus, vt inquit Hieronymus in hunc locum. Et ex Concilio Carthag. II. can. 2. Omnibus placet vt Episcopi, Presbyteri, Diaconi, vel qui Sacramenta contrahant, pudicitia custodes etiam ab vxoribus se abstineant: vt quod Apostoli docuerunt, & ipsa seruauit antiquitas, nos quoque custodiamus. Idem in Ecclesia Græca per aliquot annorum centurias seruatum est, vt patet ex Hieronymo lib. contra Vigilantium, Quid, inquit, facient Orientis Ecclesia, quid Aegypti, & Sedis Apostolica? quæ aut virgines Clericos accipiunt, aut continent; aut si vxores habuerint mariti esse desistunt: quò ad vsum scilicet. Idem docet Epiphanius hæresi 59. & colligitur ex Concilio Nicæno can. 3. vbi prohibet Episcopo, Presbytero, & Diacono ne domi mulierem vllam habeant præter matrem, sororem, amitam. Vide plura apud Bellarminum & Gregorium à Valentia. His positis:

Respondeo: Ordinem sacrum esse impedimentum dirimens, non solum ratione voti annexi, sed etiam ratione sui; quatenus ipsi Ordini lex Ecclesiastica irritans annexa est. Probatur Primò: Ex Concilio Tridentino sess. 24. can. 9. vbi innuatur matrimonium à Clerico Ordinis sacri contractum esse inualidum ob legem Ecclesiasticam; scilicet quæ annexa est ipsi Ordini: à Monacho autem contractum esse inualidum propter votum. Vult igitur illud esse inualidum, etiam ob aliam causam, quàm ob votum; quia ipsi Ordini Ecclesiastica legem imposuit. Secundò: Si quis in ordinatione noller vouere, & accepto Ordine matrimonium contraheret, contractus esset irritus: ergo ipsi Ordini talis lex irritans annexa est. Tertio: Idem colligitur ex decreto Callisti I. & ex

alijs Canonibus; qui non faciunt mentionem voti, sed solum Ordinis.

DVBIVM V.

Vtrum hoc impedimentum sit Iuris diuini, an Ecclesiastici?

Quidam existimant esse Iuris diuini. Ita Ioannes Maior dist. 24. qu. 2. & Iudocus Clichtouæus lib. de Continentia sacerdotali, cap. 4. & sequentibus, & quidam alij.

Sed non videtur dubitandum, quin hoc impedimentum Iure dumtaxat Ecclesiastico sit introductum; vt communior sententia Doctorum habet. Probatur: Si esset Iuris diuini, id esset, vel ratione voti, vel ratione Ordinis.

Non ratione Ordinis: nam nusquam habemus diuinum præceptum, quo ordinati prohibeantur ducere vxores. Confirmatur: quia Ecclesia Romana iam à multis sæculis permisit Sacerdotibus Græcis vsum vxorum, quas ante Ordinem sacrum duxerant: vt patet Capitulo Cum olim, de Clerico coniugato. Concilium quoque Ancyranum c. 10. dicit Diaconos permisso Episcopi posse vxores ducere, etiam post ordinationem. Et Gregorius I. lib. 1. epist. 42. permittit Subdiaconis, vt vtantur vxoribus, quas iam antea duxerant: quamuis ibidem prohibeat eos in posterum ordinari, nisi continentiam voueant. Denique Concil. Trident. satis insinuat tantummodo lege Ecclesiastica tale matrimonium irritum esse.

Sed, neque ratione voti hoc impedimentum est Iuris diuini: quia votum Ordini sacro est annexū ex Ecclesiæ constitutione. Solemnitas quoque voti, quæ matrimonium dirimitur, Iure Ecclesiastico est introducta. Hinc sequitur Pontificem in hoc impedimento posse dispensare: quod sapissimè fecit.

CAPVT X.

De impedimento cognationis, affinitatis, & iustitiæ publicæ honestatis.

Notandum est: Cognationem esse triplicem: Carnalem, quæ consanguinitas dicitur: Spiritalem, quæ oritur ex Baptismo & Confirmatione: & Legalem, quæ oritur adoptione.

DVBIVM I.

Quid sit consanguinitas: & quomodo suis gradibus distinguatur?

Dico Primò: Consanguinitas, est propinquitas sanguinis personarum ab eodem stipite descendentium; vel earum, quarum altera descendit ab altera.

Dico Secundò: Consanguinitas distinguitur per lineas, & linea per gradus. Linea, est ordinata series personarum sanguine iunctarum: vt filius, pater, auus, proauus. Estque triplex: Ascendentium, Descendentium, & Collateralium. Ascendentium & Descendentium linea, dicitur linea recta; Collateralium transversa.

Vt autem intelligatur, quo gradu inter se distent secundum hæc lineas, notandæ sunt tres regulæ. Prima regula sit pro linea recta: Quot sunt

Personæ

153
Car debeat dirimeri.

154
si puer-
pio Ecce-
siæ conti-
nentia an-
nexa est
Ordini sa-
cro, etiam
apud Græ-
cos.

155
Ordo irri-
rat matri-
monium
non solum
ratione vo-
ti, sed etiā
ratione
sui.

156
Est Iuris
tantum Ec-
clesiasticus

157
Cognatio
triplex.

158
Quid con-
sanguini-
tas.

Quid linea
& quora-
plex.

Regula
linea
recta.